

نگرشی ژئوپلیتیکی بر گردشگری و نقش آن در توسعه کشورها

حجت مهکوئی^۱ علیرضا عباسی سمنانی^۲ محمد عبداله‌ی^۳

چکیده

امروزه توسعه و پیشرفت از ارکان اصلی اهداف کشورها در سطح جهانی، منطقه‌ای و محلی می‌باشد. مردم درون شهرها و روستاها، همواره به دنبال رفاه و آسایش، گذران اوقات فراغت و تفریح هستند و سعی دارند و خواهان آن هستند تا از محیط محل سکونت خود که عمدتاً در شهرها زندگی می‌کنند به نحو احسن استفاده مطلوب را ببرند. در این میان نقش و وظایف دولت‌ها برای برقراری یک محیط مطلوب که همه شهروندان از آن استفاده کنند مشخص و روشن است؛ دولت‌ها وظیفه دارند تا امکانات و وسایل آسایش و راحتی مردم را تأمین کنند. در جهان کنونی عوامل و عرصه‌های زیادی برای ایجاد یک مکان مطلوب و دارای امکانات بهینه وجود دارد که دولت‌ها با توجه به توسعه زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی که در برنامه‌ها و اهداف خود دنبال می‌کنند، این محیط و زمینه را برای شهروندان ایجاد خواهند کرد. آنها همواره با توجه به پتانسیل‌های محیطی که درون سرزمین یک کشور وجود دارد و بر اساس وظیفه‌ای که در راستای تأمین زندگی رفاهمند برای مردم دارند این آسایش را برای شهروندان به ارمغان می‌آورند. از جمله این پتانسیل‌های محیطی در شهرها و کشورها، توسعه توریسم و توریسم پذیری است که با توسعه این صنعت، می‌توان محیط‌های سکونتی را به یک توسعه پایدار رساند. البته در دنیای کنونی، قدرت و توانایی دیپلماسی کشورها در اهمیت جایگاه ژئوپلیتیکی آنها، در رأس روابط و ارتباطات دو جانبه و جند جانبه میان دولت‌ها قرار دارد. در این میان کشورهای قدرتمند دنیا با استفاده از توانایی‌هایی که در اعمال قدرت خود در جهان دارند در زمینه ژئوپلیتیک گردشگری موفق بوده‌اند. آنچه که در این مقاله مورد هدف است نقش درآمدی توریسم بر توسعه کشورها و جایگاه قدرتمندی یک کشور است که از موقعیت ژئوپلیتیکی بدست می‌آورد و با استفاده از آن، در ژئوپلیتیک گردشگری از این توانایی استفاده می‌کنند. این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی انجام گرفته است و یافته‌های تحقیق با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و بررسی اسناد و منابع موجود، به تحلیل و بررسی نقش توریسم و ژئوپلیتیک گردشگری در روند توسعه کشورها پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد که کشورهای قدرتمند با توجه به قدرت و موقعیت ژئوپلیتیکی خود و درآمدهای اقتصادی، تأثیرات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی که صنعت توریسم بر توسعه و درآمدزایی که برای آنها دارد، بیشترین درآمدها را در بین دیگر کشورهای دنیا بدست می‌آورند.

واژه های کلیدی : توریسم، ژئوتوریسم، ژئوپلیتیک گردشگری، توسعه پایدار

۱- دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران؛

Mail hojat_59_m@yahoo.com

۲- دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، ایران

۳- دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، ایران